

aan hun advies theoretisch alleen gebonden in zooverre hij het oordeel der gemeente niet vraagt om daarna te doen als vroeg hij niets. Dat zou spelen met de gemeente zijn, een handeling, den ambtsdragers onwaardig. Dit mag ons evenwel niet doen vergeten, dat de stemming der gemeente op zichzelf geenerlei regeermacht beteekent en eerst waarde krijgt, doordat de kerkeraad het oordeel der gemeente overneemt.

Wanneer men echter onder „verkiezing” verstaat de aanwijzing dergenen, die in het ambt zullen dienen, en onder „gemeente” de georganiseerde gemeente, dus de kerkeraad, dan is natuurlijk stellig van een daad van regeermacht sprake. Daarbij zou ik aldus willen onderscheiden: deze moet wel geleid worden door de ambtsdragers, doch mag volstrekt niet ongaan buiten de gemeente in den ruimeren zin. Het is betrekkelijk voor het beginsel onverschillig of zij reeds eerder medewerkte door grosglijst en stemming; maar wat nimmer mag ontbreken is het fundament van alle verkiezing naar Schriftuurlijke, Gereformeerde beginselen, n.l. de approbatie. Dat is een daad van regeermacht bij uitnemendheid, welke de gemeente in ruimeren zin verricht en waardoor voorkomen wordt, dat een clerus zou gaan heerschen over het erfdeel des Heeren.

Ten slotte: men beschouwe het woord, dat ik sprak, geheel in het licht der vraag, die ik moest beantwoorden. Had men mij gevraagd: welke methode voor de verkiezing van ambtsdragers acht gij het meest gewenscht? dan zou ik een geheel ander geluid hebben laten hooren. Ik zou dan met allen nadruk gepleit hebben voor zoo ruim mogelijke medewerking der gemeentelieden. Ik zou hun reeds bij het opmaken der grosglijst grooten invloed willen geven en niet minder bij de stemming. Ik zou alles willen voorkomen wat het levend contact tusschen kerkeraad en gemeente zou kunnen belemmeren of verminderen. Misschien zou menigen uwer, die thans in zijn hart, en wellicht straks ook met zijn mond, mij voor aarts-conservatief uitmaakt, dan zich beklagen over mijn democratie en radicalisme.

Doch daarover loopt het thans niet.

Het gaat nu alleen over de kwestie der regeermacht. En deze ligt m.i. slechts in to de benoeming door den kerkeraad. Zo de approbatie der gemeente. Al wat daarbij komt, is alleszins van betekenis, doch heeft met regeeren niet te maken. Het behoort tot het welzijn, niet tot het wezen. Het kan verschillen naarmate de tijden en omstandigheden zijn. Den eenen tijd kan men den gemeentelieden bij de aanwijzing der personen meer invloed geven dan den anderen tijd en sommige gemeenten kunnen meer op dit gebied verdragen dan andere. Men kan het noodig vinden (om die minder gewenschte maar wel duidelijke woorden even te gebruiken) meer in de aristocratische of in de democratische richting te sturen. De Schrift, de Kerkenorde, de autoriteiten op kerkrechtelijk gebied zijn daarin zeer soepel. Als maar de grondzuilen blijven staan: de aanwijzing der ambtsdragers geschiedt, te door de georganiseerde gemeente, zo niet zonder de approbatie van de leden der gemeente in volle rechten.

Zoo meen ik, de volgende stellingen thans ter bespreking in uw midden te mogen nederleggen, hopende desondanks, of wellicht juist daarom, „goed Gereformeerd” te mogen blijven heeten:

1. De gegevens der Heilige Schrift omtrent de verkiezing van ambtsdragers leeren:
 - a. Na Christus' hemelvaart moet de aanwijzing der ambtsdragers door menschen geschieden.
 - b. Daarbij moet nauwkeurig rekening gehouden worden met de door de Heilige Schrift gestelde eischen en de door God verleende gaven.
 - c. De aanwijzing zelf behoort te geschieden door de „gemeente”, in den zin van: de georganiseerde gemeente, dus den kerkeraad.
 - d. Het is wenschelijk, dat deze laatste daarbij zooveel mogelijk rekene met het advies der gemeentelieden.
 - e. Het is noodzakelijk, dat niemand in het ambt gesteld worde, zonder dat de approbatie der „gemeente”, in den zin van: hare leden in volle rechten, is verkregen.
2. De bepalingen, door de Gereformeerde kerken ten dezen oudtijds en thans gemaakt, zijn, hooveer ze ook uiteenloopen, in volle overeenstemming met deze Schriftgegevens, en onze Gereformeerde theologen gaan in dezelfde richting.
3. De stemming door de gemeentelieden om tot aanwijzing van ambtsdragers te komen is geen daad van regeermacht, doch draagt een adviseerend karakter.
4. De georganiseerde „gemeente” mag dit door haar zelf gevraagd advies niet licht aehlen, doch is niet volstrekt eraan gebonden. Wel heeft zij de regeermacht der „gemeente”, in den zin van: de gemeentelieden, te erkennen, door zich stipt te houden aan haar approbatie of het tegendeel daarvan.

De M.

UIT DE SCHRIFT.

Niet te verzadigen?

De bloedzuiger heeft twee dochters: geef, geef! Deze drie dingen worden niet verzadigd, ja, vier zeggen niet: het is genoeg; het graf, de gesloten baarmoeder, de aarde, die van water niet verzadigd wordt en het vuur zegt niet: het is genoeg. (Sjer. 30: 15, 16.)

Geef, geef!

Men behoeft in het nemende, eischende leven niet eens de ooren te spitsen, om dien roep te vernemen.

Geef, geef!

Ook de spreukendichter heeft hem vernomen; en het dunkt hem wijsheid weer te geven, wat hij uit hem heeft verstaan.

Want de rauwe eisch: „geef, geef!” klinkt hem van twee zijden toe, en tusschen de beide uitersten, van waar die roep weerklinkt, staat hijzelf met al zijn lezers.

Ten eenzijde is het de geboorteschoot, die zoo roept.

Aan den anderen kant klinkt uit den mond van het graf de eisch: geef, geef!

En daarin, dat is dus: in die beide, giert de bloedzuiger lust.

Want de bloedzuiger — dat is het onverzadigde monster, dat is het maallooze begeeren. Dat is wat zich voedt met het levensbloed van den ander, en wat uit zich niet zegt: genoeg.

Zoo zijn nu dochters van den bloedzuiger, dat is te zeggen, zoo hebben in zich diezelfde bloedzuigersnatuur: graf en — geboorteschoot.

Het graf — dat is de groote opslokker. Als de bloedzuiger, hecht het zich aan de aardkost, waaruit wij genomen zijn en drinkt ons roode bloed. En het einde is nog niet gevonden.

„O aarde, bedek mijn bloed niet”, zoo schreit Job in zijn ellende, als hij het graf zich ziet openen ter toelating over, ter bedekking van zijn bloed. Doch het graf verzadigt zich niet; en het bedekt toch wel Jobs bloed en zegt: geef, geef, nog niet genoeg!

En was dit graf nu maar het eenige, dat begeert, het zou toch eenmaal onbevredigd en onverzadigd blijven, wanneer geen nieuw leven meer opstond om zich zijn donkerheid te bieden ter vermindering.

Doch een andere macht nog is er, die ook begeert; en dat is de gesloten moederschoot. Ook deze roept om arbeid, en is in baren rusteloos; ontsluiten wil hij zich en het leven uit zichzelf begroeten. En ook die geboorteschoot houdt niet op met roepen, dat hij arbeiden wil. En deze groote wil tot het leven is wel sterk als de dood, doch niet sterk uit kracht van dien dood; ook komt hij niet achter dezen aan. Immers, bij den roependen geboorteschoot, is toch altijd de lust tot het leven, dat gegeven wordt, meer dan een wraak over den last van het leven dat genomen wordt. Meerder is hij, want eerder is hij.

En dus — als er niet in den kringloop van dit leven, dat baart voor den dood, wordt ingegrepen van hooger hand — dan is er geen ontkomen aan, dan zijn geboorteschoot en graf beide onverzadigbaar. Daar is voor hun begeeren noch relatief, noch absoluut verzadiging.

Geef mij kinderen — of ik sterf; dat roept Rachel. Of het een — of het ander, dat is haar eerste wil; want de eerste begeerder geeft den tweeden begeerder niet toe.

Maar: geef mij kinderen — en ik sterf, dat is ten slotte toch de uiterste verrassing, de eindelijke werkelijkheid. Eerst het een — en dan ook het ander; haren voor het graf en baren bij het graf; want de tweede begeerder geeft den eerste begeerder niet toe.

Zoo is dit dan 's levens cirkelgang. Er is iets als de angst van den rozen, heeten fabrieksbrand in: van boven wordt de brandstof in den oven geworpen en van onderen wordt de aach verzameld; en stilstand is er niet, de vuren gaan niet uit, waar de arbeid zwoegt.

En wij, wij staan tusschen die twee begeerenden in, en zien het einde niet.

Want graf en baarmoeder — nemende en gevende, ontdekkende en bedekkende, bouwende en brekende machts, elkaars vijanden zijn zo, evenzeer als water en vuur het zijn.

Het water — neen, nog nooit is de aarde ervan verzadigd geweest; de bodem dien wij betreden, wordt van watersdruipen niet moe. En als alle dingen blijven, gelijk ze zijn, dan kan ook de aarde nooit tot het water zeggen: nu is het genoeg. Want tegenover het water staat het vuur, dat weer het water opteert; het vuur, waarvoor het water zijn vorm verliest en in damp en nevel zich onthult, tot het zoover het vuur en zijn gloed ontyloden is, dat het weer moet neervallen en weer het vuur en den gloed naderen en weer erdoor verteerd worden en weer zijn wisseling ondergaan en weer en weer en weer

En al die dingen worden zeer moede. En gelijk water en vuur elkaar bekampen, zonder dat ooit het éene voor het andere wijken moet, zoo staan graf en geboorte tegenover elkander en strijden tegen elkander en strijden weder en geen van beide wil ooit zeggen: genoeg, en geen van die kan immer overwinnen of verslagen worden, verteren of verteerd worden uit zichzelf.

En alle menschen worden zeer moede. Ze baren voor het graf. Zij kunnen het leven niet stil zetten door den dood, noch den dood door het leven.

En als ze, zelf van begeeren de vrucht, de vrucht van hun begeeren zoeken, dan strekt reeds de andere begeerder zich naar hen uit; en dat het graf niet zegt:

genoeg, en dat de aarde van water niet verzadigd wordt, ze zien het welhaast met groote verschrikking. „Zie, wij allen”, zoo klagen ze dan, „wij allen zullen zijn als water, dat, op de aarde uitgestort, niet weder verzameld wordt.” Zoo zullen wij den dood sterren (2 Sam. 14: 14). En gaat de aarde water drinken, dan zegt ze niet genoeg; en „de wateren verloopden uit om meer en een rivier droogte uit en verdort; alsóó ligt de mensch neer en stant niet op” (Job 14: 11 en 12). En de kringloop sleurt ze allen, allen mee en het einde heeft niet één gezien, niet één.

Dat is het leven en de ervaring, o mensch. En zij zult wel doen, als gij u daarvan diep doordringt.

Want dan weet gij ook, dat dit leven, dat de ervaring, dat de natuur u niet troosten kan.

Dan zult ge ook, terugziende op wat het Woord u predikte, weten dat vleesch en bloed u niet zal helpen, want dat Woord u leert.

Zie toch, de getuigenis Gods weet gij.

God heeft in Zijn Woord u gezegd, dat er een andere werkelijkheid nog is, dan die de ervaring van wat voor oogen is, u predikt. Wat gij niet ervaart, doch wel uit de openbaring u hoort verkondigen, het is dit: wat uit zichzelf niet te verzadigen is, zal toch eens niet meer vervuld zien zijn begeerte, en onverzadigd moeten blijven. De kamp der gelijken is een eindeloze vermoeden; doch als de derde daar tusschen komt, dan kan het einde vrolijk dagen, indien die derde de sterkste is.

En die Derde is er; Heere der heerschen is Zijn naam.

Hij zegt: genoeg, ook tot wie het niet hooren willen.

Hij zegt het tot het water.

Hij zegt het tot het vuur.

Hij zegt het tot het graf.

Hij zegt het tot den geboorteschoot.

Want, gelijk de wateren van den zondvloed de aarde gedrenkt hebben en van Gods gebod over die wateren: genoeg is gesproken, zoo zal eens door vuur deze wereld heengaan en wederom zal Gods stem tot het laniende vuur zeggen: genoeg. Water en vuur zullen niet eeuwig twisten.

En zoo zal ook niet eindeloos de strijd zijn tusschen geboorteschoot en graf. De geboorteschoot heeft het wonder beleefd, dat de Eeuwige door hem is heengegaan en van hem is uitgemaakt. Toen is hij vervuld, verzadigd. Toen is over hem gezegd: genoeg. Dat was Kerstfeest.

En het graf, het verdindende, het heeft ook op zijn beurt den Eeuwige in zich besloten naar zijn menscheit en toen die Eeuwige er uit te voorschijn trad, toen na Kerstfeest Paascheest lichtte, toen moest ook het graf erkennen: genoeg.

Dat is, o Christen, uw groote vreugde. Wat uit zichzelf niet te verzadigen en niet te stillen is, dat is door God vervuld en stil gezet.

Dat is de prediking van Kerstfeest en Paascheest, die seldert het Pinksterfeest over de wereld is uitgegaan.

Zoo wete dan zeker het gansche huis Israëls, dat dit Evangelie niet is uit de natuur, doch alleen uit den ewigen Geest. Niet de ervaring, doch alleen de openbaring heeft het ons bekend gemaakt. De vermoedens der ervaring kan alleen maar wijken voor de vertroosting van een Evangelie. En deze blijde boodschap, dat leven en dood niet eindeloos elkaarder bekampen zullen zonder een oplossing in 't best, wij ze voor ons niet uitvindbaar is, daarom is ze ook onannemelijk, tenzij voor wie zich God onderwerpt in Zijn openbaring. Want hetgeen het oog in ruisende waterkolken en laniend vuur niet heeft gezien, en het oor in geboortekreet en stervensgriem niet heeft gehoord en het hart in den voortgang van de wisseling van begin en einde niet heeft bedacht, dat heeft op het feest van Christus' geboorte en verrijzenis God bereid dien die Hem liefhebben.

K. SCHILDER.

Verbetering. In de vorige mediatie stond (kolom 2): „zich wond, zal werken.” Lees zonder komma: „zich wond zal werken.”

Eveneens: in plaats van „Salomo zelf zich en zijn onderdom”: „Salomo zelf zich in zijn onderdom.”

K. S.

KERKELIJK LEVEN.

„Eenige Gezangen”.

IV (Slot)

In mijn vorig artikel had ik het over „evangelische gezangen-lucht”.

Daarmee wilde ik niet ontkennen, dat er onder de Evangelische Gezangen schoone liederen zijn.

Maar dat de bundel als zoodanig een geest ademt, die de onze niet is en ook niet mag zijn.

Wat de Evangelische Gezangen, de goede niet te na gesproken, over het geheel kenmerkt, is het oppervlakkige godsdienstige optimisme.

Daaraan herkent men den tijd, waarin zij zijn ontstaan.

Maar hoe zouden de nieuwe gezangen, in het Liturgie-Rapport aan de Synode aangeboden, — ondersteld, dat zij alle onveranderd werden ingevoerd — door latere geschichten worden beoordeeld?

Zou men niet als hun kenmerk aangeven zekere onduidelijke nuchterheid of liever nog: zekere verstandelijkheid?

En als kerken ginschuldigen. Enkele is er te we. Men niet. De onbe en afgebro. En wat l. Het kan. deze berijn. tekst hebbe. Want en van Romei. Zelfs de. haring ont. Moet en. heid van o. Ik kan. absoluut o. Ook hoe. schuldiging. zelf in. Zij kunne. zelfs wat. Voor ziel. dat, waar. draag om. mi, slechts. standelijke. Indien z. ten zude. voor den d.

Welke k. ligt voor d. Naar het. voor desbet. zien van. letje! — n. uitbreiding. Zelfs als. sluit dan o. worden bes. derd blijft. Dat onze. proeve inge. niet denker. Daarvoor. in het oog. De Syno. beteringen. zangen”. Maar wi. de proeve. zou zij te. En dat kr. Het zou. weg te wil. Daarmee. voegdheid. Doch het. enige denk. En dan. komen: 1. Zou. eens princ. oogen word. in onze ker. tegen berij. hebben. Aan. in te zien. rijkde of o. en waarom. ingebracht. vangen wor. gen ampel. zoo noodige. eventueel d. woord doen. 2. Zou l. node nieuw. thode vast. de wijze van.

Behoeft h. onze kritiek. deering, we. laten hebbe. De Deput. Bij de n. van een ge. gaven zij d. Waarschi. voor zich. de meest g. Maar dan. gestelde be. Alleen nu. voorslag te. Hierover. schillen. Men kan z. dan, wann. eischen vol. Want me. wijsheid va. dan een lee. Daar sta.